

простором для багатогранної співпраці держави і бізнесу.

Література

1. Озерчук О. В. Роль державної фінансової політики у стимулюванні розвитку інновацій в Україні / О. В. Озерчук // Збірник наукових праць. – 2011. – № 8. – С. 99-104.

2. Атаманова Ю. Є. Господарсько-правове забезпечення інноваційної політики держави: моногр. / Ю. Є. Атаманова, Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого, НДІ інтелектуальної власності АПН України. – Х.: ФІНН, 2008. – 424 с.

3. Висоцька І. Б. Стан та проблеми інноваційної діяльності промисловості України / І. Б. Висоцька // Наук. вісн. НЛТУ України. – 2012. – № 18. – С. 279–285.

4. Пенькова О. Г. Проблеми реалізації інноваційної стратегії розвитку України / О. Г. Пенькова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2013. – № 9. – С. 99.

УДК 336.761(043.2)

Рябова К. О., к.ю.н., доцент,
Литвиненко Н. В., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ЦІННІ ПАПЕРИ У ГОСПОДАРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Сучасний етап розвитку економіки України характеризується безперервним зростанням значення фінансових інструментів, де особливе місце займають цінні папери.

Замінюючи собою реальні товари і гроші, вони створюють умови для більш ефективного фінансування ринку: зберігання та обігу товарно-грошових цінностей, швидкого та економічного їх переходу від одного власника до іншого. Самі цінні папери не мають матеріальної цінності, однак втілюють у собі гарантовані права на цінності справжні, фактичні гроші, товари, послуги. Вони служать засобом платежу, кредиту, утворення скарбів, розподілу прибутку [3].

Цінним папером є документ установленої форми з відповідними реквізитами, що посвідчує грошове або інше майнове право, визначає взаємовідносини емітента цінного папера (особи, яка видала цінний папір) і особи, яка має права на цінний папір, та передбачає виконання зобов'язань за таким цінним папером, а також можливість передачі прав на цінний папір та прав за цінним папером іншим особам [2].

В Україні можуть випускатись і перебувати в обігу пайові, боргові та інші цінні папери. У сфері господарювання у передбачених законом випадках використовуються такі види цінних паперів:

- 1) акції;
- 2) облігації внутрішніх та зовнішніх державних позик;
- 3) облігації місцевих позик;
- 4) облігації підприємств;
- 5) казначейські зобов'язання;
- 6) ощадні сертифікати;
- 7) векселі;
- 8) інші види цінних паперів, передбачені ГКУ та відповідними законами України [1].

Ринок цінних паперів, по суті, являє собою сукупність юридично значимих дій суб'єктів, які прагнуть до обміну фінансовими активами. Особливе місце серед учасників ринку цінних паперів, займають особи, які здійснюють професійну діяльність з перерозподілу фінансових ресурсів за допомогою цінних паперів, а також організаційного, інформаційного, технічного та іншого обслуговування ринку цінних паперів [3].

Право на випуск цінних паперів мають суб'єкти господарювання – юридичні особи усіх форм власності. Суб'єкт господарювання має право в межах своєї компетенції та відповідно до встановленого законодавством порядку випускати власні цінні папери, реалізовувати їх громадянам та юридичним особам, а також придбавати цінні папери інших суб'єктів господарювання.

Право на випуск акцій та облігацій підприємства виникає у суб'єкта господарювання від дня реєстрації цього випуску у відповідному органі державної влади. Суб'єкту господарювання забороняється випуск акцій та облігацій підприємства для покриття збитків, пов'язаних з його господарською діяльністю.

Суб'єкти господарювання, виключною діяльністю яких є діяльність, пов'язана з випуском та обігом цінних паперів, мають право випускати інвестиційні сертифікати. Установи банків, що приймають на депонування кошти від юридичних осіб та громадян, видають їм письмові свідоцтва, які засвідчують право вкладників на одержання після закінчення встановленого строку депозиту і відсотків з нього (ощадні сертифікати). Суб'єкти господарювання мають право в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, випускати в обіг векселі – цінні папери, що засвідчують безумовне грошове зобов'язання векселедавця сплатити визначену суму грошей власнику векселя. Цінні папери (або їх бланки) виготовляються лише на державних підприємствах, що мають ліцензію Міністерства фінансів України, та охороняються [1].

З метою реалізації єдиної державної політики у сфері випуску та обігу цінних паперів, створення умов для ефективної мобілізації та розміщення суб'єктами господарювання фінансових ресурсів з урахуванням інтересів суспільства та захисту прав учасників фондового ринку здійснюється

державне регулювання ринку цінних паперів. Державне регулювання ринку цінних паперів здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.

Професійна діяльність суб'єктів господарської діяльності на ринку цінних паперів – різновид господарської діяльності, а професійні учасники ринку – суб'єкти господарського права. Для цієї діяльності характерний систематичний характер, підприємницький ризик, як мета – отримання прибутку. Як правило, для спеціальних суб'єктів професійна діяльність на ринку цінних паперів є виключним, або переважним видом діяльності.

Література

1. Господарський кодекс України від 06.11.2017 // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.

2. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 04.06.2017 // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 31. – Ст. 268 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

3. Щербина В. С. Господарське право: підруч. / В. С Щербина. – К.: Юрінком Інтер, 2016. – 640 с.

УДК 346 (043.2)

Рябова К. О., к.ю.н.,
Чубенко О. А., Шмідт Б. В., студенти,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРАВОВЕ СТАНОВИЩЕ БОРЖНИКА У СПРАВІ ПРО БАНКРУТСТВО

У зв'язку із прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення процедури державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичних осіб - підприємців за заявницьким принципом» від 13.05.2014 № 1258-VII [1] (далі – Закон про внесення змін) було змінено дефініцію поняття «боржник».

Загалом, боржник – один із ключових суб'єктів права неспроможності. Поняття «боржник» широко використовується у різних галузях та інститутах права. Так, боржник у зобов'язальних правовідносинах – це пасивна сторона зобов'язального правовідношення, на яку покладається обов'язок здійснити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо) або утриматися від певної дії [2].

Таким чином, відповідно до Закону про внесення змін, боржник – це юридична особа – суб'єкт підприємницької діяльності або фізична особа за зобов'язаннями, які виникли у фізичної особи у зв'язку зі здійсненням